

12
Kraj 27. 34 ul. 68 10! Ljubljana

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1933/34

Gospodična

Premijera 28. januarja 1934

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREĐNIK: FR. LIPAH

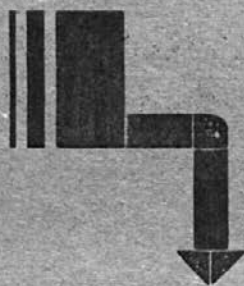

Dežnike - nogavice

KUPITE

najugodnejše
v trgovinah tovarne

VIDMAR

LJUBLJANA: Pred Škofijo 19
Prešernova ul. 20

BEOGRAD: Kralja Milana 13

ZAGREB: Jurišičeva ul. 8

Lastni izdelki!

Ogroma izbira!

Tovarniške cene!

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 28. januarja 1934

M. S.:

Jacques Deval: „Gospodična“

Jacques Deval stoji že celih petnajst let v prvi vrsti vrednih in uspešnih francoskih dramatikov. Že s svojo prvo komedijo je imel odločen uspeh, ki se je pri vsakem delu še večal. Njegova najboljša dela igrajo vso sezono, nekatera so se držala na repertoarju celo po več sezon. Z »Marie Galante« si je priboril visoko literarno odlikovanje »Prix Goncourt«.

Točno pred enim letom se je vršila v Parizu premijera njegove predzadnje komedije »Mademoiselle«, ki jo je francoska in tudi nemška kritika označila kot višek njegovega ustvarjanja. Pred tedni pa je prišlo na oder njegovo najnovejše delo, sijajna komedija »Tovariš«, ki se igra z velikim uspehom tako na francoskih kakor na nemških odrih in ki bo gotovo šla po vsem svetu, prav tako kot »Gospodična«.

Kritik »Figara« pravi, da bi bil »Dve gospodični« bolj točen naslov, kajti jedro te življenjske in ob enem tako zabavne komedije je srečanje med dvema ženama, kojih življenjske poti se nekaj časa — za eno bolešno, za drugo odrešujoče — dotikata ter se končno ločita za vedno. Gospodična, ki jo meni naslov te človeško krute, a sicer vedre komedije, ni več dekle, temveč štiridesetletna guvernanta; revna, nesrečna, izsušena, nepristopna, a v globini svoje nature polna latentne življenjske sile. Druga je mlado dekle, hčerka uglednega, v Parizu živčega, a v provinci delujočega advokata. Bogata je, prekipevaljoča, prikupna, oboževana, vsa vedra, a nepoboljšljivo lahko-miselna.

Pred tremi meseci je bil spočet otrok, ki bi pomenil eni veliko, da, neizmerno srečo, a bi drugi segel katastrofalno v življenje ter jo pahnil v hudo nesrečo.

Ali ta drama, ki jo zanese bližajoči se otrok med ti dve tako različni ženski, se vrši v okolju, ki jo s svojo vedro življenjsko lahkotnostjo utemeljuje in ji daje obenem vesel, zabaven okvir; kajti oče in mati tega dekleta, ki je bolj vzgojeno za flirt kot za materinstvo, sta tipičen zakonski par velikega modernega sveta (ne da bi hotel avtor s tem primerom generalizirati!), ki s svojo vihravostjo, bodisi radi preobilice dela ali radi prebur-

nega beganja od ene do druge majhne strasti današnje degenerirane velikomestne družbe, ustvarja bučne, komične situacije ter poganja tako tempo igre vedno znova od prитайenih dramskih prizorov v kar blazen vrvež.

Avtor nam hoče v tej komediji pokazati dvoje: vzdušje današnje velikomestne družbe in dramo, ki se v tej družbi poraja. Popelje nas v moderno družino, v kateri živi vsak po svoje, v dom, ki ni dom, ker njihovi prebivalci ne poznajo toplote sorodniškega, kaj šele družinskega čuta. Dasi avtor pri slikanju take družine ne misli generalizirati, je vendarle res, da je takšnih slabih celic v današnji človeški družbi prav mnogo.

A pri tem je Deval objektiven: njegovi ljudje v tej komediji niso cinični, temveč se nikakor ne zavedajo svojih slabosti. Edino oče zasluži tuptam, da v njegovi družini ni tiste resnične harmonije, ki je pogoj za pravo in lepo sožitje; a je preveč zaposlen, da bi se mogla ta slutnja utrditi v živo zavest, ki bi ga silila k temu, da bi posegel vmes in napravil red. Deval je prvi, ki je v francoski literaturi z municiozno temeljitostjo posvetil v sobane in koticke takih »kontumaciranih« — familij, kakor se izraža papa Lucien.

Drama, ki se izvrši v notranjosti hčerke in »gospodične«, je silna. — Dekle, ki se mu o resnosti življenja niti sanjalo ni, sune usoda s trdo pestjo nenadno v obup in da ni »gospodične«, bi se ubila. — A junakinja drame, štiridesetletna vzgojiteljica, je imela trdo življenje. Morala se je od mladih nog sama preživljati in ni imela časa, se udajati sentimentalnostim in čuvstvom. Bila je vedno »odvisna«. Hrepenela je po otroku. A njena natura, polna materinskega čuta, a tako nesrečno ustvarjena, da so ji bili že od nekdaj moški odvratni, jo je ovirala, da bi doživela materinsko srečo. Pa tudi njeno gmotno stanje bi ji tega ne dovoljevalo. Nič čudnega ni, da se zdaj, ko je otrok na potu, dolgo zadrževano hrepenenje, ki ga je vse življenje dušila, z elementarno silo oprosti svojih okov in da poskuša s takó veliko energijo doseči svoj življenjski cilj.

Ta drama budi v nas sočuvstvovanje, a njeno vedro okolje nas zabava. Jočemo in smejemo se obenem.

Razno

Komorno gledališče Tairov v Moskvi.

Sedanji repertoar Komornega gledališča nudi važne vpriporitve prejšnjih sezon, iz katerih je mogoče natančno spoznati vso važnost režiserskega mojstra Tairova. Gledališče je pred leti gostovalo izven Rusije in je bilo povsod navdušeno sprejeto od občinstva in časopisja.

Navdušeno. Dasi so igrali v ruščini, ki jo v tujini le malokdo razume. V tehničnem pogledu je gledališče mešanica zvočnih razgibanih telesnih oblik. Vsebinsko je treba čitati z zunanji

čuti, očmi in ušesi. Oblikovanje teh čutnih izrazov je prava umetnina.

V takem oblikovanju je Tairov velik mojster. Oder ni niti trenotek miren, mrtev. Vsakemu gibu sledi drugi kot logična posledica, vsak govorniški ton je v glasovnem skladu s prihodnjimi. Prostor je organsko povezan s telesi. Ves je ožvljen, kar ga je videti. Požvljen z ritmom, to je z umetniško nujnim gibanjem telesnih oblik. Pojačen z ritmiko barv. Umetnost ni duševna. Umetnost je čutna. Če ni dosežen vpliv na čute, je vsako gledališko sredstvo brez pomena.

To zimo je Komorno gledališče igralo revolucijsko dramo »Neznani vojak«, ki jo je spisal mladi ukrajinski pisatelj Leonid Pervomajski, muzikalno komedijo ruskega komponista Polovinkina »Siroko« in opereti »Giroflé-Giroflà« ter »Dan in noč« od starega Lecocqa.

Drama »Neznani vojak« deluje posebno tam, kjer slika revolucijo in pobratimstvo med delavci in mornarji. Izvanredna je optična označba kapitalista. Nepozaben je posebno prizor, v katerem izpolnjuje en sam igravec, ki predstavlja kapitalista, ves odrski prostor: duhovita kompozicija luči in optična razvrstitev samo štirih predmetov. Vse to brez dekoracije. Zunanja in za njo notranja napetost, dosežena potom take režije, je vzvišena visoko nad dramatičnim besedilom.

Glasbena komedija »Siroko« je očarljiva satira na véliko meščanstvo. Dejanje se vrši v italijanskem kopališču. Odlično občinstvo se navdušuje prav posebno za nekega mladega moža, končno se pa izkaže, da je ta mož — »boljševik«. Silna komika nastane, ko se mnenja kar naenkrat izpreminjajo, pri ogorčenju in strahu. Samo režiser je stvaritelj v gledališču te vrste. Igralci so le deli cele skladbe. Igralci s tem niso ovirani v individualnem ustvarjanju, kakor bi marsikdo mislil. Nasprotno, le podžiga jih. V tem smislu naj omenimo individualne ustvaritve Arkadina (hotelir) in Rumneva (boljševik). Rumnev spada med najbolj gibčne in mnogostranske ruske igralce.

*

Rusija se vrača k francoski literaturi. Leningradska založba »Vremja« je izdala tri zvezke Jules Romainsove knjige »Ljudje dobre volje« in »Les faux-monnayeurs« (André Gide). Državna založba izdaja Balzaca, ki bo imel šestnajst zvezkov, v redakciji pok. Lunačarskega in Korša. Uvod »Buržoazija v Balzacovih umetniških delih« in »Balzac kot filozof« je napisal J. Spaskij. Ista založba je izdala tudi L. F. Célinesovo »Potovanje na kraj noči«. Balzac je prodril zelo uspešno tudi na sovjetske odre. L. Levidov je priredil »Quinolove burke«, ki jih je v izvrstni inscenaciji igralo »Gledališče leningradskih sovjetov«. Tudi Zolajev »Past« sta dramatizirala leningradska igralca Raševskaja in Bartoševič. Romain Rollandov »Jean Christoph« je izšel kot ljudska izdaja. Avtor je poklonil svoj honorar dijakom v Moskvi.

Drnajski »Burgtheater« je igral E. Madachovo »Tragedijo človeka«. Ta igra spada med prva klasična madžarska gledališka dela.

Beograd igra dve domači drami: »Raško Nemanjić« (Nušič) in »Jelisaveta, črnogorska kneginja« (Jakšič).

Zagreb je imel premiero »Kako se osvajajo žene« (De Tis — T. Strozzi) in »Tovariš« (Deval).

Bukarešta je že nad stokrat igrala duhovito komedijo »Titanic Vals«, ki jo je spisal Tudor Musatescu. Komedija je prišla šele to sezono na oder in je doživela tak uspeh pri publiku kot ga še zadnja leta ni nobena imela. Tudi kritika jo hvali tako kot nekoč skoro klasične komedije I. L. Caragialesa in tragi-komedijo »Rdeča strast«, ki jo je spisal Mihail Sorbul.

V. Barnowsky, bivši ravnatelj berlinskega Lessingovega gledališča deluje sedaj v Bukarešti na Regina-Maria-gledališču, kjer je z velikim uspehom postavil na oder Shakespearjevo »Kakor vam ugaja« in Noël Cowardovo moderno veseloigro »Intimitete«.

Voltaire.

Burgundski pesnik Piron je bil odkrit sovražnik Voltairejev. Ne toliko, da bi ne govorila, pač pa toliko, da je imel Voltaire Pirona rad kakor trn v peti. Saj ni bilo čuda.

Ko je prispel Piron iz svojega rojstnega kraja v Pariz, je obiskal Voltaireja, kakor mu je bil že v naprej sporočil. Voltaire je bil tisti dan silno slabe volje in je sprejel Burgundca prav neprijazno, še suknje mu ni velel odložiti, še poslušati se mu ga ni zdelo vredno, ko je začel Piron drobneti svoj načičkani nagovor. Končno se je Voltaire tako daleč izpozabil, da je vzel krajec kruha v roko in ga začel glodati.

Piron, ne bodi len, izvleče iz suknje steklenko in jo nastavi na usta.

»Nesramni tič!« je vzrožil Voltaire, »mar ne veste, da sem težko bolan in da moram neprestano kaj jesti.«

»In vi ne veste, da sem prišel z Burgundskega in da morajo Burgundci vedno kaj piti?«

Pironu Voltaire tega ni nikoli pozabil, toda izposodil si je baš pravega. Piron mu ni prav nič ostal dolžan.

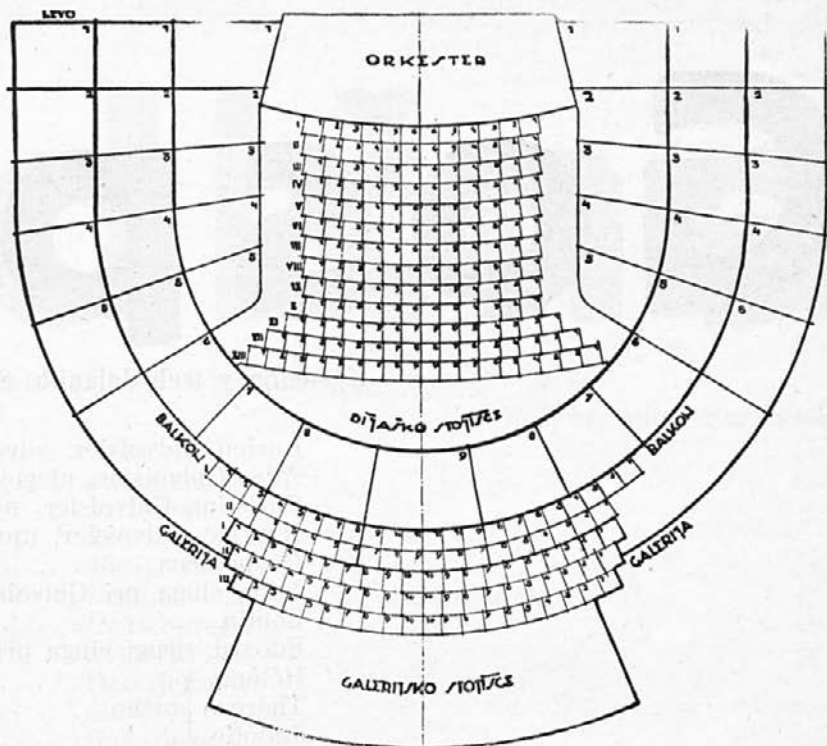
Nekoč ga je Voltaire hotel obiskati, pa ga ni bilo doma. Zato je napisal s kredo na vrata:

»Pobalin.«

Drugega dne je Piron obiskal Voltaireja:

»Pustili ste pri meni svojo vizitko. Hvala lepa!«

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Kaj je lepota, katera osvaja, očara smrtnika od najnižjih delavskih vrst, do mogočnih kron, prestolov?

Lepota je najkrasnejša cvetlica, s katero more mati priroda obdariti ženo, katere sveta dolž ost je, vzgajati in negovati to cvetlico.

Kako se neguje, vzgaja ta divna cvetlica? Ne mogoče z različnimi pudri, suhimi, mastnimi šminčkami: nasprotno, tisto je pokončavanje prave lepote. Lepota rabi pravih

sočnih, vegetalnih tvarin, katere delujejo, hranijo, ne pa sušijo. Za zvečer uporabljajte **Uran kremo** mastno, zjutraj izperite z mlako vodo ter z **Uran Zoraida milom**, nakar takoj namažite z **Uran Zoraida kremo** dnevno, nato z **Uranovim Zoraida pudrom**, ki je lahek, ne tolžen, kakor prašek cvetlice. Ne samo, da lice po masaži z **Uran kremo** ni črno, **Zoraido kremo** dnevno ter **Zoraida**

pudrom, postane divno, cvetoče, mladostno, iz katerega diši kipeče zdravje, ampak ta edinstveni preparat naredi kožo baržunasto, mehko, marmornato gladko.

Uran krema nočna, **Uran Zoraida krema dnevna**, ter **Uran Zoraida milo** so edina nedosegljiva polepšila moderne žene, vsled tega bi morali **Uran krema nočna**, **Uran Zoraida krema dnevna**, **Uran Zoraida puder** in **Uran Zoraida milo**, krasiti njeno psiho.

Parfumerija Uran, Ljubljana

Gospodična

Komedija v treh dejanjih. Spisal Jacques Deval, Poslevenil Milan Skrbinšek.

Režiser: Milan Skrbinšek.

Lucien Galvoisier, advokat	Gregorin
Alice Galvoisier, njegova žena	Nablocka
Christine Galvoisier, njuna hči	Šaričeva
Maurice Galvoisier, njun sin	Železnik
Gospodična	Marija Vera
Jean, sluga pri Galvoisierjevih	Bratina
Boutin	C. Debevec
Edoard, drugi sluga pri Galvoisierjih	Pianecki
Hélène } hišne	Gabrijelčičeva
Thérèse }	Slavčeva
Juliette }	Rakarjeva

Dejanje se vrši v Parizu. Med I. in II. dejanjem tri mesece, med II. in III. dejanjem štiri.

Krznog. Nablocke in Šaričeve dajeta razpolago tvrdka Roth, Mestni trg.

Mladina primerno

Blagajna se odpre ob pol 20.

Pretek ob 20.

Konec ob pol 23.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 28.—
„ II. - III. vrste	26.—
„ IV. - VI. „	24.—
„ VII. - IX. „	22.—
„ X. - XI. „	20.—
„ XII. - XIII. „	18.—

Lože v parterju (sedebe) Din 100.—
„ v I. redu (sedebe) „ 100.—
„ balkonske (sedebe) „ 70.—
1 dodatni ložni sedež v parterju „ 20.—
„ v I. redu „ 20.—
„ balkoniki „ 15.—

Balkon: Sedeži I. vrste	Din 20.—
„ II. „	16.—
Galerija: „ I. „	14.—
„ II. „	12.—
„ III. „	10.—
Galerijsko stojišče	2.50
Dijaško stojišče	5.—

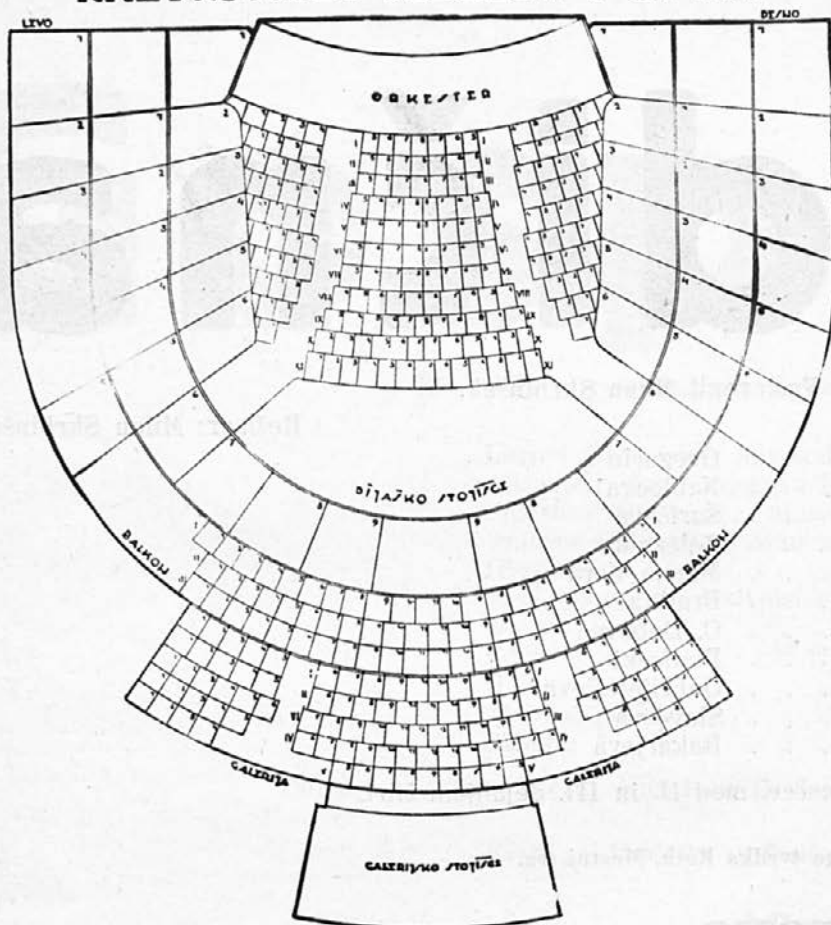
VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagovnici opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

Predpisana taksa za pensijo je vračunana v cenah

D

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Po predstavi

v kavarno

NEBOTIČNIK

Dnevno koncert popoldan in
zvečer do 1 1/2 ure zjutraj

Pivo - izbrana vina

Topla in mrzla jedila

Priporoča se Vam

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA D. D.
V LJUBLJANI

za zavarovanje

proti oškodovanju vsled požara, eksplozije, kraje, toče, nesreč i. t. d. na zgradbah, opremi, tvornicah, avtomobilih kot tudi na lastnem telesu in življenju

Podružnice: Beograd, Sarajevo, Zagreb, Osijek, Novi Sad, Split

Glavni sedež: Ljubljana, Gosposka ulica 12

Telefon števil. 2176 in 2276

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Frančiškanska ul. 6

Podružnica:

Maribor

Tyrševa ulica 44

Ima v zalogi vse slovenske leposlovne, znanstvene in šolske knjige, mnogo hrvatskih, srbskih, francoskih, angleških, italijanskih del ter velika izbira nemških leposlovnih in znanstvenih knjig. Razna učila za šolo in dom. Naroča vse jugoslovanske, slovanske, nemške, francoske, angleške in italijanske revije. Velika izbira muzikalij za vse instrumente kakor tudi klavirskih izvlečkov za petje in klavir. Velika izbira modnih časopisov.

Samozavesten,
prikupen nastop
na družabnih prireditvah
edinole v

PEKO

čevlju

